

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —
 A kiadvány ára: —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Magyarországi minden nap a hűség és
 hazasági napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczna-utca 2.
 A szerkesztőség kávéházát vizságyasok
 vagy megfázások nem vállalják.
 Hirdetvések és hirdetői
 kiadványokhoz intézendők:
 Helyes név és 3 jellel.

NAGYVÁRAD július 9.

A királyi civilista.

(—a.) A képviselőház — a költségvetési vita félbeszakításával — megkezdte a civilista emeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A kánikula küszöbén rekkenő júliusi hőségben kezdtek meg a vitát, de ennek dacára óriási érdeklődés mellett indult meg az. Már tegnap 25 szónok iratkozott fel, akik mind részt akarnak venni a vitában.

Szó sincs róla, nagyon alkalmatlan időben kéri a kormány a civilista emelését. Hadügyi költségekre májusban 450 milliót szavazott meg a delegáció. Az ország rossz termés előtt áll, az adók oly rendkívül magasak, hogy nem bírja már a nép s a nyomoruság messze a tengeren túlra üldözi véreinket.

Erthető azért, hogy az ellenzéknek minden árnyalata állást foglal a civilista ellen.

De másrészt nincs mit megütközni való rajta, hogy a kormány e költségek emelését kéri.

Harminczkét esztendővel ezelőtt lett megállapítva a civilista összege. Azóta bizony minden megdrágult az udvar tagjainak s az udvar személyzetének száma megkétszereződött és azóta mindenkinek emelték a fizetését csak az udvarét nem.

Evvel szemben és ezzel kapcsolatban azonban méltán vehetjük fel a kérdést, vajjon megfelelő arányban részesülne-e Magyarország és a magyar székes főváros az udvartartás költségeiből.

Magyarország nem arányában, hanem loyális és gavallér módon felével járul hozzá az udvartartás költségeihez. Éppen annyit fizet civilista fejében Magyarország, mint Ausztria.

Es ennek dacára Bécs sütkérezik az udvar kegyében, ott van állandóan az egész udvar, az összes főhercegek s a hű császárváros megszámlálhatatlan milliókra menő fejedelmi adományokban részesül azon mesés fényű középületek képeiben, amelyeket az udvar bőkezűsége emelt ottan.

Az új Burg épület, az udvari muzeumok, a Burg színház az opera, a Mária-Therézia szobor és stb. melyet a világvárosok közt is páratlaná teszik Bécsnek, mind kizárólag az udvar áldozatkészségéből létesültek, melyekhez az állam és a város egy árva krajczárral sem járult.

Emellett az udvar állandóan Bécsbe székelve, ott van a külállamok hivatalos képviselője is és ott fogadja ő Felsége az uralkodók látogatását, ami ismét mérhetetlen hasznot juttat az osztrák fővárosnak.

Mi pedig nemcsak a haszontól esünk el, hanem állami tekintélyünk szenved

miatta, országunkat csak provinciának tekintik, fővárosunkat pedig amolyan közönséges provinczstadtnak.

Budapest az operán kívül semmi középületet sem kapott az udvartól, az új királyi palota állami kamatnélküli kölcsönből épült, melyet majd csak a fel-emelt civilistából kap vissza a kincstár.

A budai új királyi palota felépülése óta van elég hely a várakban, hisz az előadó szerint szebb és tágasabb ez a palota, mint Nagy Lajosé és Mátyásé volt, — — — és ma is oly ritkán látja ez az új palota felséges urát, mint a régi látta.

Méltán fáj ez a magyar népnek. Am de ennek nem az az orvossága, amit a függetlenségi párt követ. Ez a politika, amely nem riad vissza attól sem, hogy a király személyét is belevonja a vitába, ez a politika homlokegyenest ellenkezik a mindig loyális és mindig dinasztikus hűségű magyar nép érzelmeivel.

Megnyerni, hozzánk vonzani kell a mi jó királyunkat, nem elriasztani tőlünk.

Nemzeti érzelmeinkkel nem áll ellentétben a loyális hűség, sőt szükségképpen kiegészíti azt. Kár, valóban kár, hogy az utóbbi időben megfélekedett arról a párt, amelynek gyökere a magyar történelmi tradíciókban van.

A magyar történelmi tradícióknak becses kincse a királyhűség, melyet felté-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Önérzetes szerelem.

Irtá: HANTKE EMIL.

Már jóval elmúlt az éjtél.

A kávéház is egészen üres. A pinczerek biliárdozással üzik unalmukat. A kávé s a kassza hölgygel számolja a bevételt, az egyik asztalnál meg egy fanatikus éjmadó újságíró bön-gészi a képeslapokat. Ha nem lenne az a két alak ott az ablak előtti mélyedésben, a kis kerek asztalnál, hát azóta már hozzá is fogtak volna a takarításhoz.

De ezek miatt fenn kell lenni. Az egyik orvos, a másik gazdálkodó. Csodálatos két alak. Nem korhelykednek ők a szó szoros értelmében, soha feltűnést nem keltenek, csak úgy elidögálnak csendesesen. Rendesen bejönnek egy feketére, és mikor már reggel felé menni akarnak, hát néha 6 tüveg bort is fizetnek. Négy-nél alább még nem adták. Es ez egy idő óta majd minden nap így megy. Vas szervezőtüknek kell lenni az bizonyos.

Jó ideig néma csendben ülnek, vágro is a gazdálkodó törli meg a csendet.

— Szép és nehéz dolgokat pendítettél meg az elébb Laczi. Mert hiába az ember úgy van teremtve, hogy szeretni akar. Ez egy kiváló életfeltétel. Alapja annak, hogy az ember nem-mesen, férfisan gondolkozzék és cselekedjék. Csakhogy...

— Csakhogy amint már veszem észre, megint nem egy csapáson haladsz velem. Idealistának vallod magad te is, velem együtt. Akkor ne légy önző! Nem értesz Béla? Hát figyelj rám. En úgy értem a dolgot. Szeretek egy leányt és szeretem én úgy, hogy ő még ne is sejtse. Elcsodálom magamban az ő szép arcát, megbámulom kedves modorát, elképzelem édesded kacagását és mindezt a képzeletet, a valódi önzetlen szerelem segítségével.

— De engedj meg, akkor nekem nem kell élő leányt, hanem egy élettelen tárgyat, mondjunk egy gyönyörű plasztikus szobrot, vagy egy nagyon szép képet szeretni. Es ekkor legalább nem teszem ki magamat annak, a minek kiteheted esetleg te magadat. Evvel az érzellemmel

szeregheted te ezt a nőt addig, míg azok a benyomások, melyeket a képzelem segítségével róla alkottál érintetlenül megmaradnak benned. De tegyék fel, hogy te azt hiszed ő róla, hogy szende és véletlenül meglátod, hogy egy náladnál alacsonyabb szellemi fokon álló emberrel kaczerkodik; te azt hiszed róla, hogy arcának színe a természetes üdeségtől oly hamvas és egyszer véletlenül meglátod, hogy mennyi fáradtsággal kell azt neki elővarázsolni; azt hiszed róla, hogy szelid és egyszer meghalod a maga természetes visszatartó modorában perelni: mondd meg nekem Laczi, hogy ha ezek a benyomások a való élet által lelepleztetnek, tudsz te akkor szeretni?

— Persze, hogy tudok. Mert nem akarod te azt megérteni, hogy az én szerelmem önzetlen, a tied önző. En úgy szeretem azt a nőt, hogy annak még halvány sejtelme se legyen még arról sem, hogy én a világom vagyok. Legyek előtte teljesen közömbös, mert akkor nincs arra kényszerítve, hogy mesterkélit fogásokkal igyekezzék magáról kedvező véleményt szereztetni. Es ha én így szeretem meg, akkor

Ujdonságok!

Uri és fiu panama-, filz- és szalma-kalapokban. Női, férfi és gyermek nyári cipőkben. Fehér és színes puha, valamint sport- és turista-ingekben. Övek, félmellények, rövid alsónadrágok, fürdő-köpenyek, sapkák, flottir-törülközők, nyakkendők, keztyűk, harisnyák; s mindennü fürdő- és nyári divatcikkekben meglepő szép választék, feltűnő olcsó árban. Ruhának való crettonok, zephirek, battisztok

kiállítására, minden elfogadható árban

FÁBRY TESTVÉREK-nél Olaszi, Fő-utca. Telefon: 76.

kenyen kell ápolnunk mindannyiunknak, akkor fogjuk teljesen magunkhoz hódítani királyunk szívét s akkor bőségesen fogunk részesülni az önálló magyar udvartartás fényében és javaiban.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 9.

Elnök: Feilitzsch Arthur báró. Bemutatja a beérkezett irományokat, közöttük Makó város kérvényét, melyben márczius 15-ének országos üneppé tételét kéri. A kérvényt *Justh Gyula* juttatta a Ház elnökéhez.

Horánszky Lajos a zárszámadási bizottság előadója bemutat több zárszámadási bizottsági jelentést, kéri kinyomtatását.

Elnök: Következik a kisebb tárczák költségvetésének tárgyalása.

Lengyel Zoltán: A házaszabályokhoz szólva kifogásolja, hogy napirendre előbb a kisebb tárczák tárgyalása van tűzve olyan formán, hogy annak során tárgyalassék a civillista-javaslat, ez ellen már tegnap is felszóltam, kéri tehát, hogy a napirend úgy állapittassék meg, hogy előbb tárgyalassék az udvartartás költsége, azután térjenek a kisebb tárczákra; kifogásolja továbbá, hogy egy rendszer uralkodik a képviselőházban, 1902. október 14-én terjesztette be ezt a javaslatot Széll Kálmán miniszterelnök, a következő napokon szótosztatták és csak most tárgyalják. Azóta ezek a kinyomtatott törvényjavaslatok részint már nincsenek a képviselők birtokában, részint az elhalt képviselők helyét elfoglaló képviselők sem rendelkeznek a javaslat kinyomtatott példányával, eunélfogva kéri az eladókot, hogy a jövőre nézve intézkedjen, hogy a Ház asztalán mindig haverjen egy pár füzet.

Tisza István gróf miniszterelnök: A napirend szerint van megállapítva, amint azt tegnap értelmezte s a Ház a határozatban ki is mondta.

Ugron Gábor azt tartja, hogy először a civillista felemelésével a javaslatot kell elvégezni és azután arra az időre, míg a főrendiház azt letárgyalja és a király szentesíti, a költségvetésnek ezt a tételt függőben kell hagyni.

Tisza István gróf miniszterelnök: Ez fölös-

leges, hisz jön az aproprocionális vita, amely alatt rendbe lehet hozni.

Rádkay László azt akarja, hogy előbb a régi nagyságában tárgyalják a civillistát, mert lehet, hogy a felemelt civillistát nem akarja valaki megszavazni.

Tisza István gróf miniszterelnök: Ha valaki a régi tételt akarja elfogadni, tessék az illetőnek a tárgyalás alatt indítványt tenni.

Lengyel Zoltán: Csak azt jegyzi meg, hogy a költségvetést csak egy évre állapítja meg a Ház, amíg a civillistát 10 évre állapítják meg. Ezért nem lehet egyszerre tárgyalni a kettőt.

Elnök: Ragaszkodik a Ház a tegnapi határozatához, az irományok kiosztására megjegyzi, hogy abban rend van a nagyirodában mindig kell lenni egy példánynak, azonkívül többet nem nyomtathatnak, mivel erre a költségvetésben nincs fedezet.

Ugron Gábor ragaszkodik ahhoz, hogy a két javaslat külön tárgyalassék.

Tisza István gróf miniszterelnök: A javaslatok tárgyalása helyesen van napirendre tűzve, ami kifogás van, az akadékoskodás.

A civillista.

Kammerer Ernő előadó kényes delikát kérdésnek mondja e tételt. A civillistát 32 év előtt állapították meg.

Gabányi Miklós: Akkor még gazdag volt az ország, ma koldus.

Kammerer Ernő: Ma a viszonyok változtak s azért három millióval fölemelni kéri a kormány.

Fejtegeti, hogy az udvartartás egyes ágazatai menyuyivel több költséget emésztenek fel.

Rákosi Viktor: Hol?

Kammerer Ernő: Hivatkozik a budai királyi palotára, mely a Nagy Lajos korabeli építéskor is feltűnik. Pajtay Antainak a budai vár első restaurációjáról írott egykori írását citálja, amire nagy zaj tört ki a baloldalon.

Nessi Pál: Hát hol van a magyar király!

Lengyel Zoltán: A németeknek adjuk a pénzt.

Elnök: Lengyelt rendreutasítja.

Lengyel Zoltán: Ilyen visszaélés még nem történt.

Elszedik a pénzünket és nem kapunk semmit.

Elnök: Lengyel Zoltánt újból rendreutasítja.

Lengyel: Csak tessék.

Elnök figyelmezteti, hogy gondolja meg, a magyar képviselőházban ül. (Nagy zaj a baloldalon.)

Pozsgay Miklós: Majd mi is így beszélünk!

Lengyel Zoltán: Nincs joga önnek így beszélni.

Elnök: Nincs joga az elnökkel disputálni.

Rákosi Viktor: De van joga!

Elnök: Rákosi Viktort rendreutasítja.

Rákosi: Köszönöm.

Kammerer Ernő ajálja a javaslatot elfogadásra. A szélsőbalon gunyos taps, a jobboldalon helyeslés.

Endrey Gyula: Gazság ez a javaslat! (Élés, taps a szélsőbalon.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Ha analizáljuk a kérdést, kimutatható, hogy a civillista emelése abszolúte nem arra kell, hogy felsége háztartásának fényűzését emelje. Mindenki tudja, hogy nincs kevesebb igényű ember, mint ő felsége, aki minden idejét népe boldogítására szenteli.

Ő felsége saját udvartartását legjobb belátása szerint rendezze be. Hogy két udvartartást rendezzen be, azt nem követelhetjük, csak azt követelhetjük, hogy a közjogi aktusoknál magyar méltóságok vegyék körül ő felségét. Nem az a lényeges, hogy két szolgaszemélyzet legyen, s hogy mikor ő felsége Bécsben van, itt az óriási udvari személyzet unatkozzék. Az a lényeg, hogy ő felsége minél többet időzzék a magyar székes-fővárosban, erre nézve fontos körülmény a várpalota teljes kiépítése. Csak most válik lehetővé, hogy a királyi család tagjai nagyobb számban jöjjenek Budapestre, de hogy eljőjenek, arra nem lehet paragrafust csinálni, az előfeltételeket azonban erre minden esetben meg kell adni, úgy kell alaktani társadalmi viszonyainkat, hogy vonzóerőt gyakoroljunk, csak így lehet megközelíteni lassu lépésekkel célunkat. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

A Kossuth párt hivatalos szónoka.

Rákosi Viktor: a Kossuth párt álláspontját fejt ki, úgy látja, hogy a miniszterelnök nem bízott Kammerer Ernő ékeszszólásában és rábeszélő tehetségében, mert ő maga is felszó-

ki van zárva, hogy a benyomások megsemmisüljenek.

— Es mondd csak, nem voltál te még élőlénybe szerelmes?

— De igen. Még pedig avval a nagy és magasztos érzélemmel, mely férfi keblet igazán tud eltölteni. Az a nő volt mindenem. Boldogságom, hitem, ödvöm és menedékem. Ha kellemetlenség ért, ő megvigasztalt, ha bajom volt, ő megnyugtatót és éreztem azt, hogy lelke az én lelkemmel rokon. Az én szavaim mélységet és fensséget kölcsönöztek az ő gondolatainak, az ő szavai pedig bensőséggel és hittel ruházták fel az én gondolataimat. Keresni se lehetett volna még másik két ilyen lelket, mely így megérti egymást.

— Vége pedig óriási csalódás.

— De milyen. Közénkbe került egy alak. Eleinte csak annyit láttam ki belőle, hogy jól tud táncolni, meg hogy érti a virág és legyező nyelvet. Ebben aztán kimerült összes szellemi képessége. Aztán legalább valami jóképtű világi lett volna! Még az sem. Óriási egyetlen előnye volt fölöttem az, hogy gazdag volt. Nagy vagyonnak a tulajdonosa.

— Es neked félre kellett lépni?

— Azt nem. Önérzetem megmentett e le-

alázó állapottól. Láttam, hogy a leány tüntetőleg mellőz, és szívesebben fogadja a másik közellét; minden felindulás nélkül félreálltam. Es még maradt is hozzá egy kis vigasztalásom. Mindjárt észrevettem, hogy mikor a másikkal azokról a közönséges dolgokról beszélgetnek, a mi kettőnk között soha szóba sem jött, egészen másképp találja magát. Közvetlenebb, természetesebb és igazibb. Akkor ismertem meg, hogy milyen tulajdonképen. Nem voltak már gondolatai mélységgel és feponséggel ellátva, hanem telve az untató hétköznapiassággal. Es láttam azt is, hogy a tulajdonképeni természet, az előbbi a mit én velem szemben használt, csak tanult, tettetett dolog volt. Egy egész életen nem lett volna rá eset, hogy ki birta volna tartani, így hát hálát adtam magamban a másikkal, hogy idejekorán megmentett ki tudja mily nagy és helyre hozhatatlan csalódástól.

— De azért mégis csalódtál, és ezért vagy te most önzetlen szerelmes, a ki egyben igen nagy pesszimista.

— Természetes, hogy pesszimista vagyok. Mert az optimista a mámoros alvó, a pesszimista pedig a fölébredt, józan ember.

— Bár sorsunk hasonló én mégsem vagyok

ennyire elkeseredve. Lehet, hogy a kedélyállapot is nagy befolyással van erre. Látod én is csalódtam. Még mondhatom azt is, hogy a te esetedhez hasonlóan. Annyira voltam már, hogy így gondolkoztam: Nem érdemes manapság idealistának lenni. Mert csalódnai, csalódnai hatik más is, de oly nagyon mint az idealisták senki. Mert ha másokat számításaikban ér a csalódás, az nem oly leverő, nem oly megsemmisítő, mint az, mely bennünket idealistákat érzelmeinkben ér.

— Tégy úgy mint én. Ne önző, hanem önzetlen módon szeress. Ne kívánd a te szeretetedért, a másik szeretetét cserébe.

— Nincs igazad Laczikám. Mert engedj meg, hátha az tapasztalhatom, hogy szerelmem viszonzásra talál, hogy az a másik éppen olyan boldog, ha egymás mellett vagyunk mint én; ha szívünk, lelkünk egy édes érzelmebe forr össze és tudjuk azt, hogy egymás nélkül el nem lehetünk, nem boldogabb vagyok én akkor, mint te; elvonulva, mint egy hálványimádó imádod a te eszményi alakodat. Nem is hiszem, hogy ez képes legyen téged megnyugvással eltölteni; mert jobban hevit az engem, ha tudom azt, hogy én képes vagyok egy másikat boldogítani.

Az előre haladt idény miatt, az összes nyári árak leszállított árban kaphatók **Róth. M. utóda cégénél.**

Nagy választék turista-íngék, nyakkendők és kalapokban.

lalt már most, mielőtt javaslata ellenzői felvonultak volna. A miniszterelnök alkalmasint maga is meg van győződve álláspontjának nehézségéről és a nemzettel szemben való teljes lehetetlenségéről. A fotografáló gép objektivitásával nézi a kérdést és csak arra szavaz meg költséget, a mit lát, mivel pedig a magyar udvartartást nem látja, nem szavaz meg rá egy fillért sem. Megemlékszik Rákóczi hainak hazahozataláról, közönséges dolog nagyon ezt az ügyet üzletileg fogni fel. (Tetszés balról.)

Tisza István gróf: Ez nem igaz, ez rágalom. (Nagy zaj.)

Rákosi Viktor: On nem érti, mit mondott én a felfogás ellen nemcsak a magam, de az egész nemzet nevében tiltakozom.

Rákosi Viktor beszédje további folyamán hivatkozik a királynak szavaira, aki azt mondta, hogy 67 óta nem világosították ötöt fel a nemzet kívánsága felől, ami szomorú világot vet a király körül lévő szolgálatskodásra és udvaroncokodásra.

Ennek a ködös légkörnek a király körül szét kell oszlania, meg kell nekünk mondanunk az igazságot.

Felkiáltások a baloldalon: Hol vannak a királyi miniszterek?

Egy hang: Csak a horvát miniszter van itt, aki inspekciót tart.

Endrey Gyula: Az csak horvát királyi miniszter.

Rákosi Viktor: A tulajdonon nagyon kevesen vannak jelen, majd itt lesznek a szabadelvű pártiak, ha szavazniok kell. (Tetszés a baloldalon.)

Ezután mérlegeli azt a kérdést, szükséges-e a civillistát fölemelni? Fölolvassa egy bécsi városi képviselőnek a kegyencz gazdálkodásról szóló határozatát, a mely a bécsi udvarról szól.

A röpirat megjelenése után megválasztották képviselővé.

Hoek János: Azért irta!

Rákosi Viktor a röpiratból kivonatot olvas fel, melyben a szerző elmondja, hogy ez a szertartásos politika juttatta tönkre a Bourbon és a spanyol uralkodók vagyonát is. Európában mindeu más államban. Leszámoltak már a spanyol szertartással, csak az ausztriai nem. A királyi herczeg neveléséről is szól a röpirat.

— Ábrándozó gyermek vagy még Bélám, ha te daczára annak, hogy már csalódtál, még mindig hiszel ilyenekben.

— Hát ne higgyen az ember senkiben és mégis idealista legyen? Hogy bírod ezt összhangba hozni.

— Nagyon könnyen. Az ember legyen idealista egész életfelfogásában, ne pusztán és egyedül egyik kiválasztott érzelmében, a szerelemben. Hisz ez előbb-utóbb az érzékiségre vezet és itt már anélkül is vége az idealizmusnak.

— Most az orvos beszél belőled. De mond meg akkor mit csináljon az ember, ha tényleg arra akarja már magát elhatározni, hogy családot alapítson. Ezt is csak úgy képzeletben önzetlenül tegye?

— Világért sem. Itt már bevégzett igazsággal állunk szemben. Lehetsz idealista a míg csak tudsz, de ha már nőszülni akarsz a legrealisabb alapra helyezkedve határozd el magad erre a lépésre. A szerelem az lehet idealis, de a házasság az feltétlenül reális legyen.

— Fagyasztó a kijelentésed és nem is fogom általánosítani. Mert az lehetetlen, hogy

Ezeknek nevelése, mint a szerző — Sternberg Adelberg gróf, — aki maga is katonatiszt volt, tudja, hogy kizárólag katonai és lelkükbe oltják, hogy a polgár nem is olyan ember, mint ők.

Nekünk, magyaroknak semmi köztünk a királyi herczegekhez, nyelvünket nem beszéljük, nem ösmerik. A király Budapestre kirándulásokot tesz.

Mivel a király Bécsben lakik, az udvar kilencztedrésze ott lakik, a külföldi fejedelmek Bécsben látogatják meg. Egy-egy ilyen fejedelmi látogatás majdnem annyi haszonnal jár Bécsnek, mint amit a civillista emelésére kérnek.

A budai várpalota építésére érdekes adatokat hoz fel; Bánffy keresztülvitte, hogy a palota építésére 10 000 000 kamatnélküli kölcsönt adott az állam. Ezt a civillistából 330 000 forintos törlesztéssel fizetik vissza, de ennek a 10 000 000-nak 4 százalékos kamata 400 000 forinton felül van, tehát a palota a magyar államé.

Olay Lajos: Soha a 10 000 000 nem volt beírva a költségvetésbe.

Rákosi Viktor: Ezenfelül amit minálunk elkölt évenként az udvar egy millió koronát. Es adnak hat milliót. Micsoda jogon kérnek tőlünk akkor civillista felemelést. Különböző udvarok civillistáját felsorolja, ezek között a legnagyobb a Habsburgoké. Kérde a miniszterelnököt, a civillistából a főherczegek is részesülnek-e?

Már ideje volna, hogy megszabaduljunk az osztrák eltartásától, akik Magyarországon sohasem járnak. Így bánnak a nemzettel, s akkor jön egy idő, mikor egy clopy-i hadiparancscsal szinte lovaglókorbácsal arczul ütök a nemzetet. Ez az ütés sokáig fog fájni senki nem vigasztal meg hennünket sem az 450 milliós hadügyi költség, sem a civillista fölemelése.

Mikor a miniszterelnök ajkán megjelenik a nagyhatalmi frázis, akkor eszébe jut neki mind az a híres kép, amelyet Stuck müncheni festő a müncheni kiállításon kiállított. Ez a háboru képe. Elesett holttesteken átrohog egy alak, kegyetlen hideg arczczal. Így megy a miniszterelnök is a nagyhatalmi mánia után. (Zajos taps.)

Végül követeli, hogy a király önálló ma-

az ember tisztán és kivételesen ideális alapon ne köthessen házasságot.

— Próbáld meg. Ott van látod Bokor Rózi. Ugye hogy tetszik neked, mert tényleg nagyon szép leány, azért nem jut eszedbe, hogy elvegyed: miért? mert nem engedi társadalmi állásod, ne hogy összeütközésbe kerülj vele, és mert egy szegény szatócsnak a leánya. Neked, valamint jó magamnak csak oly lányba szabad szerelmeseknek lennünk, kik hoznak valamit a konyhára, vagy érdekeinket a családi összeköttetés folytán elő tudják mozdítani.

— Na jól van. De azért mégis nekem lesz igazam. Hátha olyan lányba leszek igazán szerelmes, a ki ezekkel a kellékekkel rendelkezik, akkor is reális a házasság?

— Akkor is, mert te fogod őt szeretni, ő meg belenyugszik abba, hogy nőd legyen. Ne is okoskodj Béla, ez így van! Nincs most szerelem, csak szerelem utánzatokból táplálkoznak egyes rajongók.

— De hisz így meg kell semmisülni. Mit csináljon az ember?

— Mit? Nézd még csak két tüveggel itunk, hát igyunk még, mert azt hiszik akkor a pinczerek, hogy betegek vagyunk.

gyar udvartartást létesítsen, addig pedig meg nem szavazza a költségvetést.

Elnök az ülést 5 percze felfüggeszti.

Nagyvárad csatornázása.

— Huszonkét százalék közköltségemelésel. —

A Főutca immár elodázhatlan rendezése előtérbe toltta a város csatornázásának kérdését. A Főutczát ugyanis addig nem burkolhatják újra, amíg a csatornázást el nem készítik, mert akkor a csatornázáshoz újból fel kell törni az aszfaltot.

De még sietősebb dolog a csatornázásról szóló szabályrendelet megalkotása, mert ha ezt nem készíti el mielőbb a város, a Főutca háztulajdonosai könnyen megmenekülnek a csatornázás költségeihez való hozzájárulástól s így éppen a legértékesebb ingatlanok nem viselik a nyújtott előnyökkel szemben a terheket.

Ilyen absurdum volt már a múltban. Pl. a legszegényebb utcák háztulajdonosai megfizették a gyalogjárók egyharmadát, de a főutczai háztulajdonosok még soha nem fizettek járdaköltséget.

Köszeghy József városi főmérnök már beterjesztette a városi tanácshoz a csatornázásról készített szabályrendelet-tervezetet.

A munkálat nagyon közelről érdekli a házigazdákat s ezért érdemes vele foglalkozni.

A szabályzat-tervezet szerint a város csatornázása kettős csatornarendszerrel történnék s a város talaj- és esővíze, valamint a szennyviz a fekáliával együtt elkülönítő rendszer alapján vezetettnek le. A szennyviz a fekáliával a Körözs bal és jobbparti fögyűjtőjébe kerülne; a balparti fögyűjtő csatorna a Körözs medre alatt sifonon át vezetne a Körözs jobb partjára s ott egyesülne az olasz-i fögyűjtővel és egy közös fögyűjtőn a magyar királyi államvasutak alföldi hidján túl a szennyviz tisztító telepre és ezen át a Körözsbe kerülne. Tehát a fekaliák és szennyvizek a város alsó határára vezetettnek a folyóba.

A csatornázás pénzügyi részét a következőképen véli megoldhatónak a főmérnök, amely részben hasonlít a vízvezeték finanszírozásához.

A csatornák közcsatornákra és magáncsatornákra lennének felosztva. Ez utóbbiak a telkek belterületein lennének s a háztulajdonosok a saját költségükön készítettnek.

A köz-, vagyis utczai csatornák költségei a város viselné, de a háztulajdonosok egyszer a telkek nagysága után járulnának a költségekhez, továbbá állandóan évenként két czimen adóznának.

1. Ahol az utczán a szennyviz-csatorna elvonul, építési és fenntartási költség czimén évenként a nyers házbérijövedelem 3 százaléka fizetendő. Tehát teljesen azonos összeg, mint a vízvezetési díj.

2. Azon háztulajdonosok, akiknek háza előtt eső és csapadékviz csatorna épül, építési és fenntartási költségek czimán az ingatlan minden ölért egyszersmindenkorra 2 és fél fillért fizet. Ez az építés után egyszerre azonnali fizetendő.

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTELLER EDE

Nagyvárad,
Fő-utca.

(Uri Casinó-épület).

TELEFON 520.

angol divat férfiszabó-csészeg

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi-öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costümök és valódi angol SZÜVETEK nagy választékban.

3. A város összes háztulajdonosai csatorna építési pótdadó címén állami adót fizet, amely az államiadó 2 százalékánál kevesebb nem lehet. Ezt minden évben a törvényhatóság a költségvetéssel együtt állapítja meg.

Ezek a szabályrendelet főbb pontjai.

A csatornázás igen fontos közegészségügyi szükség, ezt senki nem vitathatja el. Sok költségbe kerül, ezt is tudjuk; de azt is látjuk, hogy olyan óriási újabb terheket ró a háztulajdonosokra, a melyeket azok aligha bírnának meg.

A nyers házbérjövdelem 3 százaléka körülbelül 21 százalékos közköltő emelésének felel meg s ha ehhez hozzá vesszük a százalékos csatorna pótdadót, összesen 23 százalékos közköltő emelésről van szó a szabályrendeletben, nem is számítva az ingatlanok □ ölért fizetendő 2.5 filléreket és a magán csatornák építési és fenntartási költségeit.

Ezzel nem azt mondjuk, hogy csatornázást a Fő utcán és a nagyobb utcákon ne vigyék keresztül, de egyelőre a szegényebb városrészek kihagyásával és megterhelhetése nélkül, különben ezzel a kérdéssel még foglalkozunk.

UJDONSAGOK.

Népbolondítók.

Nagyvárad, július 9.

Azok, a kik pár évvel ezelőt még faczér munkanélküli segédek voltak a fővárosban — Waltner, Mezőfi, Bokányi s társai czég — ma uralkodnak a magyar munkások ezrei fölött. Ezek az urak kerületekre osztják az országot s egy szavunkkal sztrájkba állítanak annyi embert, a mennyi csak nekik tetszik. Igérnek fűfát a szegény népnek, lázítanak, képzeletben felosztják a papi vagyont, megtagadják az Istent csak hogy betudják hálózni a népet.

A nép hisz a szélhámos »apostolok«-nak, vakon teljesít mindent, amit csak a »pesti urak« akarnak. Ha kell vért ont és vérét hagyja ontani. A lázongások után aztán börtön vár a népre, a sok gyöngye nőkre és gyermekekre pedig éhség és nyomor. A vezérek pár száz forintért képesek bármiféle tüntetésekre bérbe adni a népet s a nép a jó, a rebelis nép küzd, tüntet addig míg csendőrszorongórdóval körül nem zárják, míg patak gyanánt nem folyik a vér.

Ehrenfeld Adolfok, **Silberstein** Dezsők egész kis háborút tudnak rendezni, ha nekik éppen az a passziójuk. Silberstein megcsinálta a tervet Ehrenfeld Adolf pedig cagedélyezte annak keresztülvitelét. Így született meg: **Elesd**, **Elesd**, mely ma már fogalomná lett. Ötven halott, száz meg száz éhező, bebörtönözött családapák, a népbolondítók áldozatai.

Igaz, hogy a letartóztatottakat a kir. ügyészség szabadlábba helyezte, de lesz még ismét **Elesd**, lesz mindaddig míg a nép meg nem ismeri a

szociálista vezérekben a népámitókat, a szélhámcsoportokat, a dologkerülő, a nép adó filléreiből élőködő és uralkodó existenciákat.

A kormány nem tud szigorú lenni a szociálistákkal szemben, mert hisz klerikálisok ellen harcolnak ez pedig a liberális kormányoknak nagyon kedves dolog.

A szociálizmus, megmetyelozte az ország legszámtovább munkásait, az iparosokat és a mezői munkások egy részét.

Jó lesz a magyar munkásoknak addig óvakodni a népbolondítóktól, míg késő nem lesz, mert nem kárpótolja semmi az elvesztett családapákat. Hogy a lázítókat becsukják az még nem nyújt vigaszt és nem ad kenyeret a hátramaradott apró kis árváknak.

Elesd reitendő példa volt tanulhat belőle minden értelmes munkás. *N. Gy.*

TAJÉKOZTATO.

Július 14. Hadapródiskola zárünnepéye.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjajukat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* **Személyi hir.** **Horváth** Balázs premontrai rendű kanonok, a rend vezetése alatt álló kassai róm. kath. főgimnázium kitűnő igazgatója tegnap városunkban időzött.

* **Gyászmise b. e. Schlauch bíbornokért.** A Temevár-Józsefvárosi temető kápolnájában csendes, örök álmát alvó b. e. bíbornok püspökünkért, dr. **Schlauch** Lőrinczért, kinek ma vasárnap van második elhalálozási évfordulója, a kegyelet adóját lerovandó a nagynevű főpásztor iránt, tegnap, szombaton az egyházmegye minden templomában szentmiseáldozatot mutattak be az Egek Urának. A székesegyházban reggel 9 órakor volt a nagy requiem. A templom szentélyében hatalmas katafalk állott körülveve gyertyák özönével. A katafalkos elvoltak helyezve a bíbornoki kalap, a főpásztori hatalom jelvényei. A gyászmisén Istenben boldogult főpásztorunk utódja, dr. **Szmeccsányi** Pál püspök czelebrált **Radnai** Farkas besztercebányai megyéspüspök **Vinkler** József v. püspök, **Palotay** László praelátus, **Karsch** Lollion kanonok, **Nogely** István cz. kanonok, **Heilinger** József, **Makkay** József s az udvari papság segédletével. A székesegyházi zene és énekar gyönyörű gyászdarabokat adott elő. A templom hajójában levő padsorokat teljesen megtöltötte a résztvevő közönség.

* **Schiefner Ede temetése.** **Schiefner** Ede pápai praelátust, a **Ferencz** József-rend lovagját, káptalanunk elhunyt kiváló tagját, tegnap délelőtt helyezték örök nyugalomra megható, nagy részvét mellett.

A közönség már jóval 10 óra előtt gyülekezett a halottas háznál. Ott voltak a káptalan

tagjain kívül **Rimler** Károly polgármester, **Nyes** Mózes gör. kath. kanonok, **Bozóky** Béla, **Erőss** Rezső, **Novotny** Alfonz, **Kolozsváry** Béla, **Lencsés** János, **Ernyi** Gilbert prem. r. kanonokok, dr. **Hoványi** Gyula, dr. **Schweiger** Ede, **Aranyosssy** József, **Klédorfer** Lambert, **Rátkay** József, **Csatáry** József, **Számborovszky** Rezső, **Szentkereszthy** Tivadar, **Nagy** Lajos, **Békéssy** János, **Csávássy** Gyula, a káptalani uradalom tisztjei **Papp** Imre főtisztvel élükön teljes számban, a püspökségi tisztiek, az Erzsébet árvaház növendékei.

Eljötték a kegyelet adóját leróni az elhunyt iránt a békési kerület papsága. Ott voltak **Spett** Gyula pápai kamarás, **gyomai** esperes plébános, **Zelinka** János endrődi plébános, **Apostol** Ubart m.-berényi, **Bedák** Mátyás kondorosi plébánosok. Megható volt az **endrődiek** küldöttsége, kik könnyezve állották körül egykori plébánosok koporsóját. A küldöttségben **Zelinka** esperes plébános vezetése alatt részt vettek **Uhrin** Imre községi főbíró, **Vitkovics** Ignác főjegyző, **Ujházy** Miklós r. kath. kántor, **Bencze** Sándor, **Szebeni** László, **Ujházy** Béla tanítók, **Matuska** Mihály egyh. gondnok, **Kalmár** József, **Iványi** János. Sőt nők is voltak a küldöttségben, **Hurga** Veron, **Timár** Imréné Paróczai Istvánné.

Az udvarra kitett koporsót szebbnél szebb koszoruk borították.

10 óra után megérkezett a papság élén dr. **Szmeccsányi** Pál püspökkel s kezdetét vette a beszentelés.

A szomorú szertartást a püspök ur ő Exzellenziája végezte **Radnai** Farkas besztercebányai püspök, **Vinkler** József v. püspök, **Palotay** László praelátus, **Nogely** István kanonok és az udvari papságnak a segédlete mellett.

A Circumderantot az egész papság énekelte szívrehatóan.

Beszentelés után káptalani tisztiek vették föl a virágokkal borított koporsót s tették föl a halottas kocsira s megindult harangzugás között az impozáns gyászmenet a székesegyházba.

Eelő a papság, utána a gyászkocsi előtt 2 gyásztestőr az elhunyt jelvényeit s a **Ferencz** József-rend lovag keresztjét vitte a párnán.

A székesegyházban diszes menyzet alá helyezték a koporsót s **Radnai** Farkas besztercebányai megyés püspök segédlettel gyászt misét mondott az elhunyt lelkiüdvéért.

A requiem és az absolutio végeztével az olasz-i sirkertbe vonult a gyászmenet, hol korábban elhunyt kanonoktársai mellé helyezték az elhunytat. A temető kapujában **Petser** Antal, dr. **Vucskics** Gyula, **Klédorfer** Lambert, **Bedák** Mátyás, **Csicsay** Alajos és **Heilinger** József emelték le a koporsót, s vitték a sírszájig, hol ima s beszentelés után átadták a hült tetemet az anyaföldnek, lelke pedig az Urhoz szállott, kinek mindvégig hű, engedelmes szolgálja volt.

Telefon: 560.

UJKENYÉRSÜTÖDE.

Telefon: 560.

Értesítés. Ezennel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **Nagy-Körös-utcán, a Szabó-féle vendéglő mellett első monori házikenyer és valódi monori rozskenyér sütődét nyitottunk.**

Fiók-üzlet: SZÉCHENYI-TÉR, 29.
Raktárak: Huszár A. és Társa, Kolozsvári-utca. — Ullmann Sándor, Kolozsvári-utca. — Mózes Farkas, Gilányi-utca. — Roth Dániel, Nagypiac-tér. — Weisz Náthán, Kert-utca. Glück Gyula, Aradi-ut. — Nádor Bernátne, Kossuth Lajos-utca.
A valódi monori kenyér mindazon üzletekben kapható, hol czímtáblánk ki lesz téve.

813

Csak monori kenyeret kérjen!

Szives pártfogást kér tisztelettel: **Első monori házikenyer sütőde.**

* **Rendkívüli megyegyűlés.** Bihar-megye törvényhatósági bizottsága tegnap, szombaton délelőtt 10 perczig tartott rendkívüli közgyűlésre jött össze, *Beöthy* László főispán elnöklete alatt. A tisztviselőkn kívül alig néhány bizottsági tag volt jelen. Elfogadták az állandó választmány által a vármegyei tisztviselő és szolgaszemélyzet beosztásáról és fizetéséről készített előterjesztést.

* **A villamos vasut ügye.** A kereskedelemügyi miniszteriumban tegnapelőtt tartották meg a tárgyalást a nagyvárad villamos vasut ügyében. Már egy ízben volt hasonló tárgyalás a miniszteriumban, de akkor még arról volt szó, hogy a közuti vasut önálló villamos telepet épít a vasut számára. Azóta azonban módosult a kérdés, mivel a közuti vasut és Nagyvárad városa között létrejött a szerződés arra vonatkozólag, hogy a villamos vasut részére Nagyvárad városa szolgáltatja az áramot s így a közuti nem épít külön telepet. Ez a változás tette szükségessé az új tárgyalást, amelynek alapján valószínűleg mielőbb kiadja a miniszter a villamos vasutra az építkezési engedélyt. *Rimler* Károly polgármester, *Kőszeghi* József városi főmérnök és *Belányi* Imre, a villamosmű igazgatója, akik a város képviselőiben vettek részt a tárgyaláson, már hazaértek Nagyváradra.

* **Péter és Pál a románoknál.** Görög szertartású polgártársaink kedden, 12-én ünneplik Péter és Pál napját. Az ünnep alkalmából a Szent László-téri görög katolikus székesegeyházban, a Széchenyi-téri szeminárium és ruthén templomban ünnepi nagymisék lesznek prédikációval.

* **A miniszter sürgeti.** Több oldalról ment már jelentés a kereskedelmi miniszterhez, hogy Nagyváradon az állami utak átkelő szakaszai, vagyis a Fő-utca külső részén és Kolozsvári-utcának egy része olyan rossz állapotban van, hogy a forgalomra hátrányos. Mivel ezek városutak, a kereskedelmi miniszternek is van köze a dologhoz. Már egyszer azzal fenyegetődött, hogy meg vonja a várostól a vámszedési jogot, ha az utak jókarban helyezéséről a város nem gondoskodik. Tegnap újból érkezett egy leirat a kereskedelmi minisztertől, amelyben kijelenti, hogy a hozzáérkezett jelentések szerint a Fő-utca és a Nagyvárad-kolozsvári állami utak Nagyvárad belterületén levő 3-370 kilométer szakasza a rossz kövezett miatt járhatatlan. Felhívja a várost, hogy ezen utakat teljesen jókarban helyezze s erről tegyen jelentést. A Fő-utca teljes rendezése most van döntés alatt, s valószínűleg mire újabb jelentés érkezik a miniszterhez, már kilesz építve a város ezen nagyon is elhanyagolt utcája. Kolozsvári-utca külső részét is majd csak rendezik a város.

* **Tóthfalussy Béla temetése.** *Tóthfalussy* Belát, az oly hirtelen elhunyt erzsébet városi plébános ma dél-előtt temették el a szegényház-téri új plébánia templomból. A templomban már kilenc órakor gyülekeztek az elhunyt barátai, tisztelő hűveinek nagy serege. A ravatalon, amely a templom közepén volt felállítva, szebbnél-szebb koszorúk voltak elhe-

lyezve. Az érczkoporsót teljes papi ornátus díszítette. A ravatal körül a rendőrség embereket kordont. A kordonon belül az Erzsébet leány árvaház növendékei állottak. Az elhunyt testvérei *Tóthfalussy* Gyula dr. VI. kerületi orvos és neje, valamint *Tóthfalussy* Gizella főv, évnő és kiterjedt rokonság a gyászlepellet borított első padsorokban foglaltak helyet. Ott voltak továbbá: *Hock* János. *Morzsányi* Károly orsz. képviselő, *Halmos* János polgármester, *Almády* Géza, *Viola* Imre, *Piperkovic* Bátor fővárosi tanácsnok, *Eszláry* Sándor kerületi előjáró és az összes itt időző papság. Az opera tagjaival kibővített egyházi énekhar *Mozart* rekviemmel kezdődött, a mely után pontifikális rekviem volt. A temetési szertartást *Steinberger* Ferencz dr. papnöveldei kormányzó nagyvárad kanonok végezte, nagy segédlettel és a szertartás után a nehéz érczkoporsót a négy fogatú gyász hintóra tették. A nagy menet a kerepesi-uti temetőbe indult, hol a főváros által ajándékozott diszshelyen örök nyugalomra helyezték.

* **A vízvezeték kibővítése.** A nagyvárad vízvezeték előnyeit nemsokára az egész város közönsége élvezni fogja. Eddig a város utcáinak egyharmadrészen nem volt lefektetve a vízvezeték csőhálózat s éppen a legszegényebb lakosság nélkülözötte az egészséges vizet. Ideje volt már nagyon, hogy a város ezt közegészségi tekintetben is régi mulasztást pótolja. A *Madarász* és *Flauta* vállalkozó cég a külvárosban és a Körözés balpartjának többi részén már a napokban befejezi a vízvezeték munkálatokat s aztán hozzáfognak az Olasz városrészben a csövek lefektetéséhez. Itt mintegy 5000 méter csőlerakást eszközölnék s augusztus végére teljesen ki lesz építve a vízvezeték csőhálózat Nagyváradon, amint először kellett volna. Ezzel a kibővítéssel Nagyváradnak olyan pompás vízvezeték lesz, amilyen a magyar vidéki városokban sehol nincs.

* **A magyar nyelv mellett.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága feliratot intézett az országgyűlés képviselőházához, hogy utasítsa a kormányt, miszerint a magyar nyelv és jelvények jogai a külképviseletben is érvényesítenek. Debreczen városa ezen feliratot pártolás végett Nagyvárad városának és Bihar-megyének is megküldötte.

* **Esküvő.** *Danyi* József erdőbenyei ev. ref. lelkész, kedden, július hó 12-én délelőtt 9 órakor tartja esküvőjét az újvárosi ev. ref. templomban *Rátkay* József köztisztviselőben álló községi iskolai tanító és főgimnáziumi tornatanár kedves és szép leányával *Rátkay* Emilia községi iskolai tanítónővel.

* **Az aratás és a terménykilátások.** Az aratást már az egész megyében megkezdették. Szerencsére a hangoztatott rossz aratási kilátások nem bizonyultak valóznak. Az aratás eredménye Bihar-megye igen sok helyén a közepesnél jobb a buzában is. — A tengeriazonban a legtöbb helyen igen el van maradva s gyenge termést ígér. — A gyümölcs Nagyváradon és környékén elég bő termést mutat, különösen dió és szilva sok lesz. A szőlő igen szép, bár helyenként jóval kevesebbet ígér mint tavaly volt. *Margitta* vidékén aszóló gyengébb, de gyümölcsben óriási termés lesz, ha még valami nagyobb csapás nem éri. A fák annyira meg vannak terhelve gyümölcscsel, hogy összetörnek az ágak.

* **A Nemzeti hid ujjá építése.** Nagyváradnak a Sebes-körös alsó szakaszán levő Nemzeti hidját most építteite újra a város. A gyalog hid építését már befejezték. Az építési költségek 8884 koronában voltak előirányozva. A törvényhatóság a költségek fedezésére a közuti-alap 1903. és 1904. évi maradványát jelölte ki. — A kereskedelmi miniszter a közgyűlés ezen határozatát jóváhagyta.

* **A Kakas Márton legújabb számából.**

Erdekes időjelzés.

A meteorológiai intézet jelentései közt a héten a következő táviratot olvastuk.

»A legnagyobb nyomás Japán felől jön és Szibéria felé húzódik.«

Ez az időjelzés olyan, mintha csak *Kuropatkin* ur küldte volna a meteorológiai intézetnek.

Bánffy Dezső beszéde.

Bánffy Dezső tehát megszólalt. És sokkal jobb szónoknak bizonyult, mint a multban volt. A beszédeben most már kevesebb a szenvedő alak. Anál több szenvedő alak volt a beszéde alatt a kormánypárton . . . meg a miniszteri székeken.

Késő bánat.

Bánffy Dezső báró: Az angyalát! Minek is irtottam úgy ki az ellenzéket! Most többen volnának a pártomon.

Samuka érdeklődik.

— Mama, a papának srófra jár az orra?
— Már hogy járna srófra, Samuka.
— Hát hogy tudja leereszteni az orrát?

A jó leány.

Leány a fiatal emberhez: Ugy szeretnék segíteni a szegény papán.
— Hát mi a baja?
— Az egyetlen leányát szeretné férjhez adni.

* **Víg-élet a Püspök-fürdőben.** A fürdői élet teljes éleveségében kifejlődött már a Szent László Püspök-fürdőben. Hova-tovább visszanyeri ez a pompás gyógyfürdő méltó hírnevét. Ez első sorban *Kernács* János fürdőbérlet fáradhatlan buzgalmanak és áldozatkészségének az eredménye. Rövid néhány hónap alatt igen sok czél szerű újítást, rendezést hozott be a kitűnő üdülő és gyógyhelyen, amelyek egy modern fürdő elengedhetlen kellékei s kellemessé teszik a vendégek részére a fürdözést. Ezenkívül pompás konyhával, jó italokkal érte el a népszerűséget, amelynek ez a kiváló gyógyfürdő örveud. Ez idő szerint alig lehet szobát kapni a fürdőben.

* **Wampeticsbéli botrány.** A veredés egyik hőse *Rónay* László már annyira jól érzi magát, hogy ma délelőtt megátogatta barátját, *Fackhot* s *Rónay* elmondta, hogy a főhadnagy két tisztjének az útján bocsánatot kért tőle a kellemetlen incidensért, *Fack* viszont referált az ő ügyének az állásáról. Két kaszinóbéli tagot nevezett meg segédjéül, aki a főhadnagy tisztjeivel együtt már meg is állapodtak kard és pisztolypárbajban. A párbajt akkor vivják meg, ha *Fack* teljesen felgyógyult és elég erősnek érzi magát a kardforgatásra.

Utólag az is kiderült, hogy *Facknak* az anyagi körülményei nem voltak arányban a krakélerkedéseivel. Három évig az Első magyar biztosító társaságnak volt a tisztviselője évi négyszáz forint segélyvel. Tavaly némileg javult a helyzete: a Gazdák biztosító szövéhez

Hatóságilag engedélyezett
végeladás.

Optikus- és kőtszer-árak.

Más vállalat miatt üzletemet teljesen felosztatom. Az összes rak-táron levő *norinbergi*, rövid, diszmű és uri divatárukat gyári áron alul is eladom.

Az üzleti berendezések eladók.
Az üzlethelyiséget is átadom.

Singer-féle varrógépek

Valódi tükörtajt pipák és szipkák.

Különléhangszerek.

Serényi M.

Szt. László-tér, »Fekete Sas« szálloda kapuja mellett.

került, ötszáz forint fizetéssel. Ott van még ma is.

Az esetből kifolyólag persze sokan egy krakéler-ellenes egyletet akarnak alakítani.

Egy újságíró e kérdés tisztázására egy vitéz katonánál járt, *Algya* Sándor honvédbuszár ezredesnél, aki meghallgatta az eléje terjesztett következő kérdést:

— Méltóságos ezredes ur! — szólott a tudósító — bocsásson meg, hogy egy kérdésben nagybecsű véleményét kikérjem.

— Készséggel, — felelt az ezredes — és mi ügyben?

— Ama sajnálatos ügyből, a mely a napokban a Wampetics korcsmájában igazán lezajlott.

— Véleményem szerint a jelen esetben a civilt volt a hibás. Katona körökben sokat beszélünk és beszélünk Schmidt Gusztáv főhadnagy esete felől. Helyesnek tartom, hogy az inzultált főhadnagy kardjához nyult és magát megvédelmezte a támadó krakélerakkal szemben. Ha civillel történik meg ez az eset, a nála levő botot vagy esernyőt szintén használatba veszi, hogy magát a támadó fél ellen megvédelmezze.

— Nem volna-e czél szerű, katonatisztekben és polgárokból egyesületet létesíteni a krakélereskedés ellen?

— Az egyesületet katonai szempontból — folytatja az ezredes — kivihetetlennek tartom. De amolyan szellemi kapocs félében igen. A magyar társadalomnak feladata, sőt kötelessége, hogy az ilyen krakélereseket, a kik még tisztet is inzultálnak, hogy ha női társaságban van és az oldalfegyvertől sem riadnak vissza, ismétlem, az ilyen krakélereseket egyszer s mindenkorra ki kell irtani a társadalomból és meg kell őket bélyegeztetni.

* **Nyár a szerkesztőségben.** Rekkenő a hőség. Gyilkoló melegben a fák hervadt lombja alig hogy meglebben.

Folyónék a szerkesztőségben a munka, ha nem akadt volna egy zsongó munkatárs, a mely kifogyhatlan jó kedvvel röpköd hol egyik munkatárs orrára, hol a másikkak a fülére.

- Légy; konstátálja az egyik.
- Még pedig szemtelen; állítja a másik.
- Nekem az orromat üldözi.
- Nekem meg a fülemet.
- Vadállat.
- Az. De meg lehetne talán szelidíteni.
- Hogyan?

— Például írnék hozzá egy szép nyári vezércikket.

- Vagy inkább egy verset.
- Remek eszme!

A kritikus a vers szóra felüti a fejét az asztala mellől.

— Mondanék valamit.
— Halljuk!
— Hát én azt ajánlom... de nem haragszunk meg érte?

- Nem!
- Beesület?
- Becsület.

— Azt ajánlom, ne irjatok ahhoz a vak légyhez se vezércikket, se verset, mert attól még jobban megvadul.

x Allategészségügy. Allattenyésztőket érdekelheti hogy a londoni állat-egészségügyi kiállításra *Dr. Dávid Viktor*, északi gyógyszer-táros »Antegrin« nevű háziállatok óv- és gyógy-pora általános hogy szenzációt keltett. Gyakorlatilag az »Antegrin« háziállatok belső bajainál nálunk is nagyszerűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az »Antegrin« t, mint stomachikumot és enyhe laxánst, a horv.-szlav.-dalm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóvá hagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az »Antegrin« az egész monarchiában törvényesen van védve 396.

x Különlegességek gyűjteménye. A ki női divatcikkek terén valódi különlegességeket és exquisit újdonságokat akar látni, melyek máskülönben csakis világvárosokban láthatók, az nézze meg a Kovács L. és Társa.

Nagyváradon (Zöldfa-utca, Deutsch K. üvegkereskedésével szemben) ujonnan megnyit nagy női divatruházát, mely látványossági számba megy. Tessék e jönevű, megbízható czég mai számunkba közzétett hirdetését figyelmére méltatni.

x Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szíves figyelmét **Sz. KOCSIS JÁNOS** katonai, egyenruházati, férfi-szabó czég lapunk mai számában közölt hirdetésére 606

x Csak monori kenyeret tessék kérni.

x **Olvasóink** különös figyelmébe ajánljuk fürdő és nyári cikkek beszerzésére a Fábry Testvérek üzletét fő utcán felkeresni, hol minden cikkekben dús választék és lelkiismeretes olcsó árak vannak. Bővebb felvilágosítást a czégnek lapunk tárca alatti hirdetése nyújt.

IRODALOM.

A Szigligeti-társaság választmányi ülése.

A Gazdasági és Iparbank helyiségében tartotta a Szigligeti-társaság tegnapi választmányi ülését.

Csendes kis ülés volt, amilyen egy kánikulai gyűlés csak lehet.

Jelen voltak: Rádl Ödön elnök, Huzella Gyula, Böszörményi Géza, Vinkler Lajos, dr Krüger Aladár, Bodor Károly, Láng József, Géczy Lajos, dr Adorján Armin választmányi tagok.

Az ülés javarészt az elnöki előterjesztések tették.

A képkiallításról tett jelentés kapcsán bejelentette az elnök, hogy mikor dr *Szmercsányi Pál* püspöknek a tárlatra adott 1000 koronáért s a megnyitáért köszönetét fejezte ki, a püspök kijelentette, hogy a társaságot úgy anyagilag, mint szellemileg tovább is támogatni fogja. A választ általános lelkesedéssel vették tudomásul.

A hölgybizottság elnököinek és tagjainak a választmány köszönetét fejezte ki.

A miniszter a Népkönyvtár segélyét 600 koronáról 700-ra emelte fel; ezért a választmány külön feliratban fejezi ki a köszönetét.

Egy magát megnevezni nem akaró műharát a társaság részére ajándékozta Jókai Mór összes műveit diszkótésben. A Társaság — mintegy 800 kor. értékű ajándékért köszönetét fejezte ki.

Jókainé köszönetét fejezi ki a társaság részvételeért; tudomásul vették s megmosolyogták.

A Csoko ai-Kör évi jelentését szintén tudomásul vették.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége ez év július havában könyvtártani tanfolyamot szervezett; erre a Társaság Bodnár Jánost ajánlta, aki már a tanfolyamra el is utazott.

A főreáliskola értesítője, a Nemzeti Múzeum és a Kölcsey-Kör évi jelentését tudomásul vették.

Lakos Lajos monografiájának anyagi támogatását a társaság elvben elhatározta; a kivitelről akkor határoznak, ha a pénztár állapota megengedi.

A helybeli írók műveinek segélyezése körül ezentúl azt a módot követik, hogy a munkákat előbb a bíráló és a pénzügyi bizottság nézi át s aztán határoz a választmány a segély kérdésében.

Fodor Arpád szentgotthárdi tanár az ott megalakítani tervezett irodalmi kör részére a társaság alapszabályait és szervezetét kérte, megadták.

Pártolói tagul belépett dr *Popovics* Miklós, ketten kiléptek, ötöt töröltek. A rendes tagok sorából kilépett Gyalokay Aranka.

Fél 6-kor az ülés véget ért.

MULATSÁG.

A 48-as népkör táncestetélye.

A «nagyvárad 48-as népkör» e hónapban tartja meg szép sikerűnek ígérkező táncestetélyét a Rhédei-kerti lövöldehelyiségében, dr *Barabás* Béla országgy. képviselő védnöksége alatt. A rendezőbizottság e tárgyban ma este 7 órakor a 48-as Kör helyiségében értekezletet tart, melyre a bizottság tagjai e helyen meghívotnak.

Az elnökség.

TANUGY.

Kereskedelmi tanfolyam. Ma vasárnap d. e. 11 órakor nyílik meg a »Magántisztviselők Egyesületében« (Kosuth Lajos utca Füchsl ház) a kereskedelmi tanfolyam, amelyre beiratkozni még ma 10 óráig kezdve lehet. Felőleli a fontosabb kereskedelmi ismereteket. Tandij egy óra 5 korona.

Igazságszolgáltatás.

Ítélet a rákosi vasutasok bünpörében.

Két nappal ezelőtt dr *Oláh* András elnök azzal rekesztette be a rákosi vasutasok bünpörében a főtárgyalást, hogy az ítéletet ma délelőtt tíz órakor hirdeti ki, azonban elment már fél tizenegyre és a bíróság még mindég az ítélet megszerkesztésével volt elfoglalva.

Tizenegy óra felé járt az idő, mikor az ítélet tanács tagjai megjelentek az esküdtészeki teremben és *Oláh* András elnök, miután konstátálta, hogy az érdekeltek valamennyien megjelentek, kihirdette azt, amely a következő:

O felsége a király nevében! A budapesti büntetőtörvényszék hivatalos hatalommal való visszaélés és közveszélyű cselekmény büntetésével vádolt *Balázs* János és társai elleni büntetőgyűlésben a megtartott főtárgyalás és a pörbeszéd meghallgatása után ítélt:

A büntetőtörvényszék *Bohus* Pázmánt és *Tóth* Pált bűnösnek találja a magánosok elleni erőszak bűniette helyett a 92 §. alkalmazásával annak vétségében és ezért az enybitő körülmények figyelembe vételével 2—2 havi fogságra ítéli, amelyből *Bohus*nak és *Pázmán*nak a vizsgálati fogság által 46—46 napot kitöltötnek vesz. A többi vádlottak közül ötöt a vád és következményeinek terhe alól *felmenti* a királyi törvényszék, hét vádlottal szemben pedig az eljárást *megszünteti*.

Elrendeli a bíróság, hogy az összes bűniratok a magyar királyi államrendőrséghez át-tétessék.

Indokok.

A bíróság először a 175. §-al foglalkozott. E szerint, ha valamely csoport nyílt helyen személyek ellen erőszakot követ el, három évig terjedhető börtönnel büntethetik.

A bíróság tényként megállapította, hogy április 19-én este a megérkezett személyvonatot több száz főre rugó csoport a vonatnak továbbmenetelét erőszakosan megakadályozta olyformán, hogy elállították az uttestet, körülvették a mozdonyt, széttapcsolták a vonatot és kiereszték a levegőt a fékekbe. Ez az eljárás csakugyan magánosok elleni erőszak. A törvény nem tesz kivételt, hogy a vagyon ál-

lami, vagy magánvagyon. A tömeg tehát a cselekményt elkövette.

Most az volt vizsgálendő, vajon a vádlottak a tömeg cselekedetében részt vettek-e, vagy sem. A törvényszék a jelenlétben még nem lát cselekedetet, ellenben az elítélt 3 vádlottal szemben bizonyítottak látja, hogy a tömegben jelen voltak és agresszív részt vettek az erőszakban. Így Bohus a mozdony előtt elkiáltotta magát, hogy mindnyájan egyérr! Ezzel a tömeget izgatta. Bohus ugyan ezt tagadta, tanura hivatkozott, hogy nem is volt a mozdony közelében, Bodrog Imre tanu tényleg bizonyította is, hogy 8 órakor az indóháztól jó messzire beszélt Bohussal, azonban a mozdony megállítása 8 óra 15 perczkor történt, tehát ekkor már ott lehetett és használhatta azt a kifejezést, amit Hiss rendőrellenőr eskü alatt vallott.

Pázmány maga is beismerete, hogy kíváncsiságból a tömeg közé ment. Kiss rendőr szerint azonban nemcsak ott volt, hanem folytonosan a mozdony előtt futkosva, meggátolta a továbbmenetelt és közben azt a kifejezést használta, hogy nem engedünk! Ez a viselkedés, ugratás és kifejezés elegendő a bűnösség megállapításához.

Tóth Pál vádlott ellen kétségtelenül megállapították, hogy a kritikus időben jelen volt a pályaudvaron. Tóth tagad, de Vukov állomásfőnök maga eskü alatt vallotta, hogy látta, amint Tóth egy lámpát el akart oltani és csak akkor tért el szándékától, mikor Vukov letartóztatással fenyegette, másrészt Kiss rendőr látta, hogy Tóth el is oltott egy lámpát.

Enyhítő körülmények.

Mindezek alapján a bíróság bűnösnek találta mind a hármat, a bíróság tekintetbe vette azonban a hangulatot, amely az egész tömegben uralkodott, azt, hogy kár nem történt, hogy a tömegből csak ők nem menekültek és hatósági felszólításra nyomban engedelmessétek, végül, mert a tulnyomó enyhítő körülmény mellett súlyosított nem látott, alkalmazta a 92. szakaszt és büntett helyett vétséget állapított meg.

A többi vádlottat azért mentette fel a bíróság, mert nem látta beigazolvva, hogy a tömeg cselekedetében agresszív részt vettek volna.

Közhivatalnokok-e a vasutasok?

A vádlottakra nézve általánosságban megállapította a bíróság, hogy nem tekinthetők közhivatalnokoknak, mert nem teljesítenek közhivatalnoki funkciót. Hivatali köteleységüket meg kellett volna tagadni, hogy a bíróság megállapítsa a köteleességüket, azonban a bíróság ezt sem állapíthatta meg.

A törvényszék a vádlottak egy részét már azért is felmentette, mert habár a rendőrség előtt beismerésben voltak, ezt a főtárgyaláson visszavonták és ez annál fontosabb, mert nem csak ők, hanem az eskü alatt kihallgatott tanuk is azt mondták, hogy a jegyzőkönyvbe hamis adatok kerültek, sőt olyanok is, amelyek az ő határozott akaratuk ellenére kerültek oda. Így hát a bíróság a vádlottak beismerésének visszavonását indokoltnak vette.

Hogy a hivatalos hatalommal való visszaélést a vádlottak el nem követték, arra elegendő bizonyítás, hogy ők soha nem voltak tudatában, hogy közhivatalnokok, tehát mint ilyenek nem is követhettek tudatosan bűncselekményt.

Az iratokat azért teszi át a bíróság a rendőrséghez, hogy a Bérczi kapitány ellen elhangzott vádak tisztáztassanak.

TAVIRATOR

Apponyi beszéde.

Budapest jul. 9. (Saját tud. táv.) A házban szünet után Apponyi szólt a civillista emeléshez. A királyi udvartar-

tás költségeinek emelésénél azt vizsgálja, szükséges-e, megokolt-e a civillista emelés. Ha azt tekinti, hogy a korona udvartartásában a nemzeti egyéniség egyetlen vonása sem domborodik ki, akkor semmiképen sem hajlandó az udvartartási költség emeléséhez a maga részéről hozzájárulni. Amit e célra eddig adtunk, azt is kidobott pénznek mondja a nép. Mert sajnos! olyan a korona udvartartása, hogy abból sem anyagi, sem erkölcsi előny a nemzetre nem háramlik.

Vitatja, hogy a királyi udvartartás szervezése, berendezése, a vele járó költségek fedezéséről való gondoskodás a magyar nemzet evidens joga, mert Magyarországon minden jognak ősforrása, gyökere a magyar nemzet. A nemzetnek van joga megszabni az udvartartás szervezetét, nem pedig a koronáé a nemzet akarata ellen. (Taps az ellenzéken.)

Különbö is a magyar korona fénye, dicsősége oly régi, hogy azt nem szabad érnie mellőzésnek, nem törpülhet el egy sokkal fiatalabb korona kedvéért. (Éljenzés és taps az ellenzéken.)

Azt veti ellen a miniszterelnök, hogy Budapest társadalmi élete nem olyan, hogy tartós székhelye legyen a korona udvartartásának. Hát erre az a szava, hogy szives látásban sohasem volt hiány s ha Budapestnek nincs is olyan társadalma, mint Bécsnek, annak természetes oka az, hogy csak névleg székesfőváros. Nem kegy a korona részéről, hogy itt legyen udvartartása és itt tartózkodjék köztünk, mit külön megkívánnunk kellene, hanem a nemzetnek ehhez való joga s a korona kötelessége. (Taps az ellenzéken.) Hogy igazán udvartartásuk legyen, az a legnagyobb politikai érdeke, a nemzetnek melyet áldozatul nem hozhat. Hogy ezután másképp lesz, az nem indok arra, hogy már most szavazzuk meg az emelést. Indítványozza, hogy vegyék le a napirendről e kérdést és feliratban világossítsa fel a Ház koronát e dologban

Tisza válaszol Apponyinak.

Ezután az elnök az ülések meghosszabbítására tett indítványt — bocsátja a szavazás alá.

Rátkay a ház határozatképességét kéri, hogy megállapítsák.

Elnök elrendeli s konstatálja, hogy csak 97-en vannak jelen a képviselők, amiért is öt percze felfüggeszti az ülést.

Ennek letelte után elfogadta a többség az indítványt.

Zboray, Rakovszky és Tisza vitája után az ülés 3 óra után véget ért.

Lelőtte az öcscsét.

Budapest, július 9. (Saját tud. táv.) Hilbert Gusztáv miniszteri tanácsos családjában ma végzetes szerencsétlenség történt. A tanácsos idősebb fia, Rezső, volt csendőrhadnagy lelőtte tulajdon édes öcscsét, Gusztávot. A két testvér már régebben feszült viszonyban volt egymáshoz. Mióta ugyanis izgága természete miatt Rezső a csendőrségnél elvesztette állását, otthon lakott a szülei háznál.

Végtelen durva volt nagyon sokszor édesanyjához. Ma szintén megnyilatkozott

kiméletlensége, Gusztáv szívére vette anyja bántalmazását, és szemére vetette bátyjának goromba voltát. Rezsőt előlőtte az epe.

— Vigyázatok, mert még mindnyájatokat lelöllek!

— Sokkal gyávább vagy, semhogy fegyvert mernél kezvedbe venni, veté ellen Gusztáv.

A heves összeszólalkozásnak két revolverlövés vetett véget. A szülők, szomszédok rögtön a szobába szaladtak, s ott találták vérében elterülve Gusztávot.

— Kedves jó anyám, meg vagyok lőve! — Ez volt utolsó szava a szerencsétlennek.

Rezsőn a teljes apathia vett erőt, mikor végzetes tettének következményeit látta.

— Hozzatok egy pohár vizet! — mondá.

A mentőket rögtön értesítették a szerencsétlenségről, a mentő orvos azonban már a halál beálltát constatálhatta. A vizsgálatot azonnal foganatosították, de még nincs megállapítva, szándékosan követte-e el végzetes tettét a bátyja, avagy felindulásból.

A német újságírók fogadása.

Budapest, jul. 9. (Saj. tud. táv.) Ma érkeztek meg a német újságírók Budapestre a nyugati pályaudvaron. Az állomáson az Otthon fogadta őket élén Rákosi Jenővel, ki először francziául, majd németül üdvözölte. Francia nyelven mondott üdvözlését avval indokolta, hogy ez a nemzetközi érintkezés nyelve Tiszteletükre este az Otthon helyiségében teaestély adott a budapesti újságírók közt.

A háboru.

Port-Arthur helyzete.

Budapest, július 9. (Saj. tud. táv.) Az összes táviratok megerősítik, hogy a japánok mind szorosabban fogják körül Port-Arthur erődjét. Több körülfekvő dombot ejtettek hatalmukba, melyet megerősítve hatásosan teszik hadműveleteiket az erősség ellen. A szárazföldi akciót támogatja a japán hajóhad, mely szünet nélkül bombázza az erődöt. Port-Arthur minden órában eleshetik. Egy Csifuból vett távirat leginkább jellemzi a japán hadműveletek rohamos vezetését. E szerint ugyanis az elmúlt héten 5 mértfölddel jutott közelebb az ostromló sereg az erődítményhez.

Bilinszky tábornok jelentése.

Budapest, jul. 9. (Saját tud. táv.) Egy pétervári távirat szerint Bilinszky tábornok jelenti a Port-Arthur körül kifejtett hadműveletekről: Julius 2-án négy japán torpedónaszád jutott be a kikötőbe. Az erőd ágyui célba vették őket. Egyiket aztán az Aranyoshegy közelében, a másikat annál távolabb sülyesztett el ágyuink tüzelése. A harmadiknak egy bomba a kéményét vitte le. A negyedik négy kéményes sértetlenül elmenekült. A helyőrség szelleme kitünő. Julius 3-án a »Burakov« torpedónaszád sértetlenül visszatért a kikötőbe. A helyőrség élénk hurrák-kiáltással fogadta. Járőreink puhatolás közben tunguz rab-

lókra bukkantak, de szétverték őket. Egy tunguz elesett, egy meg fogságba került. Az erőd környékét járőr csapatok nagy figyelemmel kémlelik.

Elfogott oroszok.

London, jul. 9. A Daily Chronicle jelenti Tokióból hogy a japánok Kaiping közelében több, mint tíz ágyút zsákmányoltak el és több mint 50 oroszot fogtak.

Követek a szultánnál.

Konstantinápoly, július 9. Kalicze báró osztrák-magyar nagykövet a mai kihallgatáson a szultánnak Ferencz József ő felsége kéziratát nyújtotta át és a két legfiatalabb hercegnek a Ferencz József-rend nekik adományozott nagykeresztjét.

Konstantinápoly, július 9. A szultán ma a szelámlik után a szabadságról visszatért Szinovjev orosz nagykövetet kihallgatáson fogadta.

NYILTTÉR.

A jó munka a legjobb reklám

Ki javítja meg olyan bámulatos olcsón és pontosan az óráját, mint

Freund Benjamin.

Miért? Mert a legjobb gépekkel és munkaerőkkel van ellátva. Ékszer vagy órát csak

Freund Benjaminsnál

vásárolhat legolcsóbban, miért? mert kis hásszal is megelégszik.

Fél árban kinél kap szemüveget, hő- és lázmé-
rőket, azt is csak

Freund Benjaminsnál.

Miért mert megvett potom árért egy raktárt.

Van-e törött vagy ócska arany és ezüst eladó vagy cserébe akar.

Freund Benjaminsnál

értekesítheti legjobban. Ékszer javítást hallatlan olcsóért eszközöl.

Ki nem tudja, hogy hol lakik az a

Freund Benjamin,

mű-órás, ékszerész és látszerész, az figyelje meg Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálloda épületében.

REGÉNYCSARNOK.

A brixtoni rejtély.

— Bűnügyi regény. —

Irtá: A. C. D. (Angolból.)

17

Lestrade elővette a jegyzőkönyvét és megmondta:

— John Rance. Most nincs szolgálatban, megmondhatom a lakását is . . . Andley Court 46. Kennington Park Gase.

Holmes fölírta a címet.

— Nos, menjünk, doktor — szól azután hozzám — jó lesz, ha még vele is beszélünk . . .

Majd, a két detektívhez fordulva így folytatta:

— Azt az amerikaiit úgy gyilkolták meg s a gyilkosa férfi volt. Olcsónél n agasabb, javakorbeli férfi, akinek magasságához mérten aránylag

kis lába van, durva, takacsforma cipőt viselt és trichinopolyi szivart szitt. Közönséges egy lovas kocsiban jött ide áldozatával; a lovának három ócska, kopott patkója volt s egy uj az első bal lábán. Valószínűnek tartom, hogy a gyilkos egészséges, piros arcú s jobb keze ujjain nagyon hosszúak a körmei. Ez ugyan kevés jel, de egyben-másban talán mégis segíthet önöknek.

Lestrade és Gregson tamaskodva mosolyogtak össze.

— Ha csak ugyan meggyilkolták az áldozatot — kérdezte Lestrade — ugyan mivel gyilkolhatták meg, mikor testén nyoma sincs a külső erőszaknak?

— Mivel? . . . Hát méreggel! — felelt Holmes röviden s megfordulva indult kifelé.

Majd, megállva a küszöbön még egyszer visszaszólt:

— Még egyet, Lestrade . . . »Rache« német szó, annyi mint »Boszu«; jó lesz hát, ha nem fecsérli el az időt ama bizonyos miss vagy mistress föl kutatásával.

Ezzel szótlanul kiment a szobából, ott hagyván a két nagyképt, tátott száju detektívet, hadd mutassák meg, mit tudnak!

IV. FEJEZET.

John Rance vallomásai.

Pontban egy óra volt, mikor kijöttünk a Brixton-úti Lauriston-Gardenből. Sherlock Holmes egyenesen a legközelebbi táviró-állomáshoz hajtatott, hosszú sürgőnyt adott föl, aztán ismét kocsiba ültünk és egyenesen ahhoz a rendőrhöz mentünk, akinek címét Lestrades mondta meg Holmesnek.

— Semmi sem ér föl azzal, ha az ember személyesen jár utána minden dolognak, — magyarázta Holmes az úton. — Én ugyan már jóformán tisztában vagyok az egész esettel. De azért nem szabad elhanyagolnom a olgot, — lehet, hogy egyet-mást még megtudhatok.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

Hajnal Ferencz

fűszer-, festék-, bor-, ásványviz- és
csemege-üzlete

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA

Széchenyi-szállodával szemben.

Van szerencsém a t. cz. vevőközönség figyelmébe ajánlani dusan felszerelt mindennemű festékárulmat, u. m.

PADLÓ FESTÉKEK

Borostyánmáz 1 kg dobozban	I-ső rendű	75 kr.
	II-od	65 "
Spiritusmáz 1 "	I-ső	70 "
	II-od	65 "

OLAJ FESTÉKEK

Minden színben 1 kg dob. I-ső rendű 32 kr.

Matt-, fényezett- és vasbutorok tisztításához

Bruniolinok, Spirituslackok s Emaillackok, valamint

Terpentin, Firnis, Copállak, Damárlack, Börlack, Vaslack stb.

Pormentesítő olaj

1 kg. ára 30 kr.

Helybeli megrendeléseket házhöz, vidéki megrendeléseket helybeli állomáshoz díjtalanul szállítok. Szíves megbízás mellett vagyok

teljes tisztelettel

577 HAJNAL FERENCZ.

Raffia, szőlőkötő fonal, ojtó-pamut, kékű és kempor.

Füfőpatataki gyógy- és borviz főraktára.

Fehér Jenő

uri és női czipész

Nagyvárad, Fő-utcán lévő Rimanóczy-házban
(Fábr-estvérek üzlete mellett).

Van szerencsém a n. é. közönség és a főt. papságnak szíves tudomására hozni, hogy egy, a mai kor igényeinek megfelelő

czipész-üzletet

nyitottam. Mint ajánló körülményt, bátorokdom felemlíteni, hogy a nagyváradai szakirányu ipariskola czipőszabászati rajzelőadója, illetve szaktanítója vagyok továbbá a szakmánál eltöltött sok éven keresztül a külföldön, valamint hazánk nagyobb városaiban mint főszabász, munkavezető s hasonló minőségben a nagyváradai czipőgyárban is hat évig sikerrel működve magas színvonalon álló szakképzettségem folytán képes vagyok a legkényesebb igényeket is kielégíteni s minden vállalatot a legnagyobb szakértelemmel és műveltséggel végzek.

Versenyárok

A főtisztelendő papság és a n. é. közönség támogatását kérve, vagyok tisztelettel

Fehér Jenő,

czipész mester.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Ezelőtt REISZ és PORJESZ.

Május elsejétől fogva

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitos

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választékban, gyárban.

Szolid, szabott árak!

Férjem uram sem ellenzi

Dávid Gyula, cseszki gyógyszerész használni. Széplő és más arczfoltok ellen Eszékli pomádéja Ára 70 f, K. 1.20, 2.20, makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztám kőcsöge K. 3 és 5. Arczcautó fekete pont alaku miteszerek egyedüli mullasztója a Juveni, Ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használatát előtt csakis Detergon különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate llyitő hajfestőmmel az őszülőknek, próbaüveg K. 2, 4 és 8. ANTEGRIN. Háziállatok öv- és gyógypora. Minden gon-

dolkozás és kérdésködések nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba,

melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztől hébe-korba adva bizlaláskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszűntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tekeres Ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm Ára K. 4. Két és fél kilogrammot tiz sertésre csomagolással K. 10.32 fért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogram csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis

Dr. Dávid Viktor.
Törv. védve.
gyógyszerész-tudor, a m. kir. terméstudományi társulat rendes tagja.
Szent István király gyógyszerertárában, ESZÉK, udvaras.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy évek óta fennálló

vegyészeti ruhatisztító intézetemet

jelenleg a
Teleky-utca 418/26. sz. alatt
vezetem.

Gőzgépekkel berendezett tisztító intézetemben minden e szakmába vágó munka saját felügyeletem alatt tisztítódik, mivel főtörökvésem, hogy a közönség megelégedését és pártfogását minden tekintetben kiérdemeljem.

Tisztítók: mindennemű férfi és női felsőruhát, akár milyen diszes toiletteket **jótállás mellett a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb árban.**

Selyemruhák, cretonok, zephírek és batistok minden színben tisztítás után mint csaknem újak kerülnek ki műhelyemből.

Egy öltöny vasalás 1 korona.

A közönség pártfogását kéri teljes tisztelettel:

817
STEINER M.,
vegyi ruha-tisztító,
Nagy-Teleky-utca 418/26.

Napernyők és butorszövetek tisztításnak

Kertyük és nyakkendők tisztításnak

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek a

„Tiszántúl”

kiadóhivatalában.

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztő-képes gyomor, meg a **tiszta ivóvíz.** Kiváló eszköz erre a **mohai**

AGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindjárt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásairól.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitünőbbnél kitünőbb szűrő földréteg állja útjokat, következésképen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legideálisabban tiszta s így a legegészségesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29/1902.

780

M. k. áll. bakteriológiai intézet
Budapest.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitünő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902. február 18-án megejtett bakteriológiai vizsgálatról alkotott **VELEMENY,** mely szó szerint a következő:

Az előrebocsajtott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai Agnes-forrás vize bakteriológiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan.
Budapest, 1902. február 18-án.

Dr. PREISZ HUGÓ s. k.

a m. kir. áll. bakteriológiai intézet vezetője, ny. r. tanár.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Agnes-forrás kezelőse Mohán, Fejérmegye.

Főraktár Nagyvárad és környékére **Janky Antal utóda Kiss Károly** urnál.

A Budapesten székelő

Hazai Leszámitoló- és Takarékos-Szövetkezet

előnyös feltételek mellett folyósít 1/4 évenként, 2 1/2 vagy 5 év alatt, avagy 60 és 120 havi részletekben törleszhető annuitásos

Személyhitelt

állami, közigazgatási és magánhivatalnokoknak valamint katonatiszteknek, kereskedőknek és iparosoknak; továbbá

Tárczahitelkölcsönöket

nyújt kereskedőknek; ugyszintén

Jelzáloghitelkölcsönöket

10 évtől 65 évig terjedhető visszafizetésre bármely összeg erejéig engedélyez egy elsőrangú hazai pénztintézet útján a legkedvezőbb feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál és az érdeklődőket személyesen is felkeresi nagyvárad, vezérképviseelőnk **Horváth Sándor** Iroda: **Szent János-utca 10.** Városi és megyei telefon: 376. sz. 772.

Schicht-szappan

„szarvas”

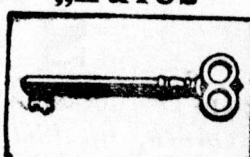
vagy

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. **!!**

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utca sarkán.

Kitünő teke-pálya!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy **teljesen újonnan átalakított és jól gondozott** minden kívánalmat kielégítő

teke-pályámat már megnyitottam

s azt a szórakozni vágyó közönség szives rendelkezésére bocsátottam.

Továbbá ajánlom **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim** jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel
818
KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős

Kerthelyiség megnyitás!

Tisztelettel hozom tudomására a m. t. közönségnek, hogy **nyári kerthelyiségemet ápr. hó 8-án azaz vasárnap** egyik helybeli kitünő cigányzenekar közreműködése mellett ünnepélyesen **megnyitottam.**

Kitünő magyaros étkek, frissen csapolt márciusi SÖR, valamint saját termésű, tisztán kezelt **HEGYI BOROK** felszolgálásáról gondoskodva van.

Előzékeny kiszolgálás!

Polgári árak!

Társas ebédek, vacsorák vagy takomák étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtának. — **ABONENSEK** részére mérsékelt árszámítás.

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szives figyelmébe ajánlani újonnan berendezett **VENDÉGSZOBÁIMAT,** melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint **SZALLÓHELY** is jutányos ár mellett szives rendelkezésre áll.

—❖— **Meglepő eredmény!** —❖—
Egyszerű kezelés! Nagy kereslet!

mutatja leginkább mennyire vált be a

LABOLIN, mely lábizzadás ellen a legjobb szer.
 Teljesen ártalmatlan, hatása még
 oly idült esetben is biztos.

Ára 1 üvegnek használati utasítással és ecsettel **1 kor. 20 fillér.**

Kapható:

Berger Sándor PARFÜMERIE „SAVOLY”
 illatszertárában
 NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR. (SZINHÁZ-SAROK.)

U J! S z e n z á c z i ó s! U J!

KARDOS LIPÓT

szerencsebazárja Nagyvárad, Szt.-László-tér 1. sz.

T. helybeli és fürdő közönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. fürdő közönség szives tudomására hozni, *Nagyváradon Szt. László-téren*
 egy a mai kor igényeinek megfelelő

S z e r e n c s e B a z á r t

rendeztem be, hol óriási raktárt tartok: *játék-, díszmű-, ajándék-tárgyak, mindenféle szabadiszek-, női- és férfi
 fehérneműek, újszülött gyermekeknek kelengyék, nyakkendők, sétabotok, nap- és esőernyők, férfi torna övek és
 ingek, úszónadrágok, torna és komót cipők, női és férfi harisnyák, továbbá férfi és gyermek sapkák, fürdő
 kalapok, nagy raktár: Solingeni zsebkésekből. Tajték áruk, szivar és pénztárczák nagy választéka, férfi szalmakalapok,
 mosó kötények, dísz és fekete női kötények, utazó táskák, gummi különlegességek, pipere cikkek. És baba javítást elvállalok.*

A midőn a legfigyelmesebb kiszolgálásról,
 szolid olcsó árakról előre is biztosítom, becses
 látogatását kérve vagyok

Kardos Lipót, szerencse bazárja
 Szent-László-tér, (Kiss Károly mellett.)

Gyermek fekvő- és ülőkocsik. Utazó kosarak és láda kofferek.

—❖— **Ü Z L E T - Á T H E L Y E Z É S!** —❖—

HOFFER BERTALAN

paplangyártási telepét Fő-utcza, Bazár-épületből

Szilágyi Dezső u. dr. Adorján-ház

szouterrain helyiségébe helyezte át, miről a nagyérdemű vevőközönséget
 értesíti és további szives látogatását kéri.

Kész paplanok dús választékban.

Ugyanott carróleányok folytonosan felvétetnek.

686.

Az Amerikai Áruház olcsó árakban utólérhetetlen.

Mindenkit kellemesen érint az a szépen összeválogatott nagy rőfös- és rövidáru raktár, ami az

„Amerikai Áruház“-ban van.

De különösen most fehér és színes batisztokban, delainek, grenadin és paplanokban; továbbá gyönyörű túll és valanse csipkékben és hozzávalókban felülmulhatatlan a raktár.

Tisztelettel. 617

„Amerikai Áruház“,

Nagyvárad,

Olaszi, Fő-utca, «Bazár»-épület.

Hirdetmény.

„Nagyvárad Hitelbank Részvénytársaság“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os** kamatot fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Jelzálogokra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1904. május hó.

789

AZ igazgatóság.

Brébi „Olga“-gyógyforrás.

Hazánk legjelesebb természetes gyógy kénes-sós-ásványvize.

Gyógyezélokra használva megbecsülhetetlen u. m: gyomorhajoknál, aranyeres bántalmaknál, máj- és méh-bajoknál, czuznál, köszvénynél, csont-hártya- és csontbántalmaknál, nemi gyengeségnél s valamennyi nemi-bajoknál a leggyorsabb gyógyulást eredményezi.

Borral vegyítve a legkellemesebb és legélvezetesebb üdítő ital, kapható minden jobb fűszer kereskedésben és valamennyi előkelőbb vendéglőben.

Főraktár: **FRIEDL és JÓRÓS** czégnél Szt.-László-tér.

Kapható: **Hajnal Ferencz** Fő-utca és **Petrovay Sándor** Sztaroveszky-utcai fűszerkereskedéseiben. Vendéglőkben: **Szauer** és **Dolgos** «BAZAR», **Schüch József** «SZÉCHENYI», **Czegeleý Sándor** Teleky-utca, **Karger Sándor** «HEGYALJAI», **Leitner Ferencz** «KÉKMACSKA», **Fülöp Katalin** «KISPIPA», **Karner Gyula** «RIMANÓCZY», **Szabó Gyula** Körös-utca és **Keckeméty István** Lukács-György-utca.

Gazdasági cikkek u. m:

új zsákok és vízhatlan **ponyvák**

kölcsönre és eladásra, 786

kenderkötelek, mely cikkek saját gyáram-

anyagból készítettnek, s bármely nagy mennyiségű rendelés is

pár óra alatt készíthető, továbbá **gazdasági gépszirok,**

olajok, kenőcsök, gépszijak ár tekintetében a leg-

olcsóbban szerezhetők be

Helfy József Biharvármegye legrégebbi zsák- és ponyvakölcsönző-intézetében —

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

Előre haladt idény miatt

az összes nyári szép válogatott rőfös és női divat-árakat **nagyon olcsón elárusítjuk.**

Maradékok:

500 méter maradék voil finom . . . 19 kr.	500 méter maradék áttört batiszt 13 kr.
500 méter maradék francia batiszt 21 kr.	500 méter maradék atlasz szaten 22 kr.
500 méter maradék ruha vászon 25 kr.	5000 méter maradék hazai delin 28 kr.
5000 méter maradék francia delin 37 kr.	

Csipke maradékok 1 kr.-tól feljebb.

Kovács L. és Társánál

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

Uj áruházunk Zöldfa-utca elején.

Uj áruházunk Zöldfa-utca elején.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„Répáti“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuviz

mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes íz folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emé szísi-zeleti nehéz eszégknél, vese-, gyomorbél bajokban, gyuladással hólyag, köszvényes bántalmak és vérszegénység ellen stb.

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszerűen legolcsóbb gyógyítószer, úgy is, mint páratlan élvezeti italt, a „Répáti ásványviz“ et minden czéltudatos, elfogulatlan ivónak rendszer használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti viz“ minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben kapható.

Új vasüzlet.

Iparosok, kereskedők és gazdálkodók szíves figyelmébe ajánljuk a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő dusan berendezett vaskereskedésünket.

Allandóan nagy raktár mindennemű vas- és fémárúk, szerszámok, épületvasalások, öntött kályhák, takaréktűzhelyek, honyha felszerelések, zománczott edények, gazdasági gépek és eszközök stb., stb.

Fegyverek nagyválasztékban.

Schvartz és Ullmann

Nagyvárad Nagypiaczter,
(Ifj. Ullmann Izidor fűszerkereskedése mellett.)

500 forintot fizetek annak, a ki **Bartilla**

vízének használata mellett, üvege 35 kr. ha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlök! Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökös** (E. Winkler) Wien, 19. 1. Sommergasse 1. Kapható Nagyváradon **Vadász Albert** drogne-riájában Fő-utca, **Nyíry György, Molnár Lajos** urak gyógyszerárában. **Berettyó-Ujjfaluban Trajanovits Antal** gyógyszerárában. Kérjük határozottan mindenütt **Bartilla-féle** fogvizet (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható **bérmintve** küldök 5 üveget 2 forint 60 kr-ért.

Gyomorbajosok figyelmébe!

Mindazok, kik hűlés, gyomormegterhelés, igen meleg vagy igen hideg és rossz, vagy nehezen emészthető eledel, egy rendetlen életmód által

gyomorhűlés, gyomorgörcs, gyomorbaj, nehéz emésztés, elnyálkásodás

bajokban szenvednek, ajánljuk az alábbi, igen jó és hathatós szert, mely már évek óta használatban van. Ez a híres

vértisztító és emésztést elősegítő

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyhatású növényekből és jó borból van készítve erősíti s eleveníti az embernek az egész emésztő szervezetét anélkül, hogy hajtószer lenne. A növény-bor tisztítja a vért minden rossz és betegséget okozó elemektől és elősegíti az új vér képzését.

A növény-bor idejekoráni használata által a gyomorbajokat még csírájukban elfojtja. Ezen szer az összes ilyen fajta szerek felett áll. **Fejfájás, felbőgös, gyomorégés, szélszorulás, émelygés, hányás,** mely idült gyomorfájásoknál nagy mértékben lépnek fel, ezen szer egy-szeri használata után megszűnnek.

Székszorulás és annak kellemetlen következményei, u. m.: **szorongatás, bél-görcsök, szívdobogás, álmatlanság,** továbbá **vértódlás** a májban, lépben és aranyér bántalmak ezen kitűnő gyógyhatású növény-bor használata által gyorsan és fájdalom nélkül megszűnnek.

E növény-bor megakadályozza az emészthetlenséget, előmozdítja az emésztési képességet és eltávolít könnyen székelés által minden rossz anyagot a gyomor- és belekből.

A sápadt, sovány kinézés, vérszegénység, gyengeség rendszerint rossz emésztés következménye hiányos vérképzés és a májbeteg állapotából ered. Teljes étvágytalanság, álmatlan éjék, idegfeszítések, lehangoltságok, álmatlanságok, főfájások a beleket sokszor leverik.

A növény-bor a gyenge életerőnek új elemet ad. A növény-bor emeli az étvágyat, növeli az emésztést és táplálkozást, új erőt és életet ad.

Számtalan elismerő- és köszönő-levelek adnak erről bizonyosságot.

Ezen növény-bor kapható üvegekben 3 és 4 koronáért Nagyvárad, Püspöki, Csátár, Bihar, Kőrös-Tarján, Bereg-Böszörmény, Mező-Keresztes, Komádi, Zsadány, Marcziháza, Nagy-Szalonta, Tenke, Rossia, Rév, Szilágy-Scmlyó, Kémer, Margitta, Székelyhid, Szalárd, Bihar-Dicszeg, Nagy-Léta, Pocsaj, Kiss-Marja, Konyár, Hosszu-Pályi, Derecske, Berettyó-Ujjfalu, Zsáka, Csömö, Szeghalom, Vésztő, Okány, Sarkad, Kötgyán, Gyula, Dóboz, Békés, Békés-Csaba stb. stb. — Kapható még Ausztria és Magyarország összes nagyobb és kisebb városok összes gyógyszer-táraiban.

Továbbá a gyógyszerárak Nagyváradon küldenek 3 és több üveggel ezen növény-borból Ausztria és Magyarország összes helyeibe **eredeti árakon.** 846

Utánzásoktól őrizkedni!!

Tessék mindig az „Ullrich Hubert-féle növény-bort“ kérni.

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi-szabó üzlete

NAGYVÁRAD, Szent László-tér. a „Sas“ kávéház mellett

Az idény előre haladottsága miatt, **tavaszi és nyári a hazai, angol és francia, szöveteimből** bámulatos olcsó árakért készítek a legújabb divatu **uri ruhákat.**

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó

606

Szabott, olcsó ár!

Szilid és pontos kiszolgálás!

Új üzlet!

Zöldfa-utcán csak **Kertész Sándornál**

746 rendkívül kedvező alkalmat felhasználni, mert ily szép és olcsó **soha nem volt** és nem is lesz. Például:

Legjobb mosó kartonok — — — — 12 kr. 140 cm. sz. koromfekete Lúster — — 98 kr. 120 cm. sz. Tennis Lúster minden szín — 58 kr.
Legfinomabb selyem batizet — — — — 25 > 140 > > mintás legf. kelme 89 > 95 > > Legfinomabb francia Delén 48 >
Pongais francia batizet, arabeszk mintákkal 38 > 120 > > Sottis legujabb — — — — 89 > > Fekete selyem napernyők 98 kr., legfin. 1 frt. 35 >

Rabkötött férfi és női harisnyák, zsebkendők, fejkendők, rendkívül olcsók, ágy garnitúrák, függönyök, paplanok és más százféle cikkek leirhatatlan olcsók, **de csak**

Kertész Sándor

uj rőfös- és divataruházában, Zöldfa-u. (Heiman-czéggel szemben.)

Új üzlet!

Új üzlet!

Szabott, olcsó ár!

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.